

LIE. *gúogis (kúōgis) IR kr(i)ùkininkas*

J. Otremskis žodį *gúogis*¹ „neprašytas svečias vestuvėse“ pagrįstai sieja su *kúōgis* „t. p.“, **kuokis* „t. p.“ ir žodžiu *kuokinė (kuokỹnė)* „kaimo jaunimo pasilinksminimas“². Tačiau kiti aiškinimai nelabai įtikina.

Kuokinę (kuokỹnę) ir *gúogį (kúōgį)* reikėtų sieti su *kúoka(s)* „lazda vienu drūtu galu“, *kúokė* „t. p.“ ir *gúoga* „t. p.“. Būdinga, kad šių žodžių arealai iš esmės sutampa – Rytų Lietuva (žr. LKŽ VI 908, 907; III 738). Labai artima, beveik sinonimiška semantinė paralelė tokiam siejimui egzistuoja kitame Lietuvos krašte – *kr(i)ùkininkas* „neprašytas svečias vestuvėse“ (žr. LKŽ VI 645, 695): *kr(i)ùkis* „riestu galu lazda“ (žr. LKŽ VI 646, 696). Taigi, tiek Rytų Lietuvoje, tiek Vakarų Lietuvoje (atrodo, tik Suvalkijoje) neprašyti svečiai į vestuves eidavo su lazdomis – vieni su guogomis, kuokomis, todėl buvo vadinami *gúogiais*, **kuokiais*, *kúōgiais*, kiti su *kr(i)ukiais*, todėl buvo vadinami *kr(i)ùkininkais*. Rytiečių berneliai su kuokomis ir į pasilinksminimus traukdavo, todėl jie ir buvo pavadinti **kuokiais*, *kúōgiais*, o tie pasilinksminimai – *kuokinėmis (kuokỹnėmis)*. Tai rodo abidvi žodžio *kúōgis* reikšmės: „1. neprašytas svečias vestuvėse; 2. iš kito kaimo atėjęs į vakarėlį“ (žr. LKŽ VI 907). Ir dar viena paralelė: kaip suvalkiečių frazeologizmas *klumpių sunešimas* turi reikšmę „pokylis, pažmonys, suėjimas, pasišokimas“ (žr. LKŽ VI 170), taip panašią reikšmę Rytų Lietuvoje įgavo *kuokų sunešimas* – *kuokinė*.

Be to, ir kai kurie kiti kaimo jaunimo pasilinksminimų pavadinimai siejami ne su šokimo reikšme, pvz.: *gūžynė* (: *gūžinėti*, *gūžinti*), *vakarėlis* (: *vakaras*), *gegužinė* (: *gegužė*) ir kt. Pagaliau, matyt, ir pačios *kuokinės* turinys aprėpia ne vien šokius.

ЛИТ. *gúogis (kúōgis) И kr(i)ùkininkas*

Резюме

В статье делается попытка лит. *gúogis* „незванный гость на свадьбе“, *kúōgis* „то же“ и *kuokinė (kuokỹnė)* „вечеринка сельской молодежи“ связать с лит. *kúoka(s)* „палка с одним толстым концом“, *kúokė* „то же“, *gúoga* „то же“, для чего приводится очень близкая семантическая параллель – лит. *kr(i)ùkininkas* „незванный гость на свадьбе“: лит. *kr(i)ùkis* „палка с одним загнутым концом“.

¹ Beje, autorius nenurodo jo pateikiamo kirčiavimo varianto *guōgis* šaltinių. LKŽ III 738 duoda tik formą *gúogis*.

² Baltistica, V(1), Vilnius, 1969, 78.